

Helsingissä 22.11.2022

Asia: lausunto eläinlääkintähuoltolaista

Kiitämme lausuntopyynnöstä.

SEY:n näkemyksen mukaan lain oleellisin sisältö on kirjattu sen ensimmäiseen lauseen:

”Tämän lain tarkoituksena on edistää ja ylläpitää eläinten terveyttä ja hyvinvointia sekä kansanterveyttä erityisesti varmistamalla eläinlääkäripalvelujen laatu sekä turvaamalla yhdenvertaiset, toimivat ja kohtuuhintaiset julkiset eläinlääkäripalvelut koko maassa.”

Lakipykälillä ei pidä vesittää tätä lain tarkoitusta. Lainsäädännössä on välttämätöntä huomioida muu lainsäädäntö, kuten kilpailuneutraliteetti, mutta nämä säädökset eivät voi romuttaa yhteiskunnallisesti tärkeän eläinlääkintähuollon toimivuutta. Tosielämä myös osoittaa yksiselitteisen selvästi, että yksityinen eläinlääkäripalvelu on kasvanut valtavasti, eikä nykyisellä tavalla järjestetty julkinen eläinlääkäripalvelu ole ollut esteenä markkinoiden kasvulle.

SEY kantaa huolta siitä, että lakiuudistuksen myötä osa eläinlääkäripalvelujen hinnoista nousee. Tämä johtaa eläinsuojelullisiin ongelmiin, kun osalle eläimistä haetaan eläinlääkäripua yhä harvemmin. SEY pitää tärkeänä, että peruseläinlääkäripalveluja ja kiireellistä apua on edelleen saatavilla kohtuuhintaan kaikille eläinlajeille ympäri Suomen.

Tällä hetkellä etenkin maaseutualueilla on haasteita eläinlääkäreiden rekrytoinnissa. Lainsäädännöllä tulee siis erityisesti turvata eläinlääkäripalveluiden saatavuus, eikä missään nimessä vaarantaa järjestelmän toimivuutta.

Laissa säädetään myös valvontatehtävien järjestämisestä. Säädos on ennallaan ja nykyinen järjestelmä onkin parantanut eläinsuojeluvalvontaa. Eläinsuojeluvalvonnassa on kuitenkin edelleen riittämättömät resurssit ja tältä osin on vielä korjattavaa.

9 § Järjestämisvastuuseen kuuluvat palvelut

Pykälässä säädetään yksityiskohtaisesti järjestämisvastuuseen kuuluvat palvelut. Aikaisemmin yksityiskohtainen ohjaus on ollut valtakunnallisessa suunnitelmassa.

On huomioitava, että eläinlääkäri vastaa eläimelle antamastaan hoidosta ja häntä velvoittaa myös ammatinharjoittamislaki. Siten eläinlääkäri ei voi potilasta hoitaessaan valita hoitoja sen mukaan mitä eläinlääkintähuoltolaissa säädetään. Toisaalta eläinlääkäri ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, joihin hänen ammattitaitonsa tai klinikan varustelu ei ole sopiva, joten kunnaneläinlääkäriin vastaanotolta rajautuu automaattisesti pois erityisosaamista tai erityisvälineistöä edellyttävät hoidot.

Ongelmallista on, jos kunnaneläinlääkäri ei voi tehdä samoja toimenpiteitä virka-aikaan, kuin mihin hänellä on oltava valmiudet päivistysaikaan. Palvelut tulee järjestää siten, että eläinlääkärille kertyy riittävästi kokemusta päivistysaikaan tarvittavien tehtävien hoitamiseksi.

Kunnan peruspalveluihin tulee kuulua myös muita kiireellisiä leikkauksia, kuin tällä hetkellä esitykseen on listattu. Näitä ovat esimerkiksi myös muiden seura- ja harrastuseläinten kuin vain kissojen keisarileikkaukset, mahalaukun kiertymä ja tutkiva vatsaontelokirurgia. Lisäksi peruspalveluihin tulisi kuulua mm. kaniinien sterilisaatiot.

Jotta listaus ei olisi liian rajaava, olisi suotavaa, että järjestämisvastuuseen kuuluisivat ”kaikki pitopaikoissa tai vastaanotolla ilman erikoisvarusteita eläinlääkärin peruskoulutuksella ja järjestämisalueella kertyvällä riittävällä kokemuksella tehtävissä olevat eläinlääketieteelliset toimenpiteet”.

15 § Kunnan perimät maksut järjestämisvastuuseen kuuluvista palveluista
Klinikkamaksusta ei pitäisi tehdä velvollisuutta. Aiemmin pykälässä on kirjattu, että eläinlääkäri ”voi periä maksun käyttämistään laitteista ja tarvikkeista”. Olisi loogista, että vastaavalla tavalla kunnallakin on mahdollisuus maksun perimiseen. Tämä voi hyvin sisältyä kunnan itsemääräämisoikeuden piiriin.

Lisäksi on huomioitava, että on eläinlääkäripalvelua, jonka piiriin erityisesti pitäisi houkutella eläinten omistajia yhteiskunnan edun kannalta kuten eläinten rokotukset ja kissojen kastreerit ja sterilisaatiot. Näissä tapauksissa muutaman kymmenen lisä laskuun voi olla ratkaiseva kynnys toimenpiteen suorittamiselle.

18 § Yliopistollisen eläinsairaalan tuottamat julkiset eläinlääkäripalvelut
Eläinlääkäreiden koulutuksen kannalta riittävä potilasmateriaali on välttämätöntä ja se saadaan järjestämällä julkisia eläinlääkäripalveluita. Eläinlääkäreiden koulutus on kansallisesti välttämätöntä, eikä se voi olla altis satunnaisille palveluiden kilpailutuksille. Yliopistollisen eläinsairaalan aseman määrittely palveluiden tuottajana on erittäin kannatettava esitys.

20 § Valvontatehtävien järjestäminen
Edellisessä eläinlääkintähuoltolaissa uudistettiin eläinsuojeluvalvontaa ja tämä säädös on ennallaan. Edellisen muutoksen myötä eläinsuojeluvalvonnan määrä on lisääntynyt ja laatu parantunut, joten säädös on osoittanut oikeanlaisiksi. Edelleen eläinsuojeluvalvonnassa on resurssipulaa ja järjestelmälle tulee turvata riittävä eli nykyistä suurempi resursointi.

Kati White
Toiminnanjohtaja
SEY Suomen Eläinsuojelu

